

F 1/97

Enligt 15 § lagen om revisorer (revisorslagen) får revisor inte utöva annan verksamhet än revisionsverksamhet om utövandet kan rubba förtroendet till revisorns opartiskhet eller självständighet.

Ett grundläggande krav för att revisorn skall kunna fullgöra sina yrkesplikter i enlighet med lag och god sed är att revisorn är oberoende i förhållande till sina revisionsklienter och även i övrigt i förhållande till dem i vars intresse revisionen utförs. Den som anlitar en revisor skall kunna göra det i förvissning om att revisorn inte står i beroendeförhållande till någon av klientföretagens intressenter eller har egna affärsintressen som konkurrerar med klientens. En förutsättning för att detta skall vara möjligt är att revisorn i största möjliga utsträckning står fri från affärs- och sidointressen som kan komma i konflikt med ett riktigt fullgörande av revisionsverksamheten. Givetvis måste hänsyn tas till revisorernas berättigade krav att få förvalta sin privata förmögenhet, engagera sig i föreningsverksamhet av olika slag o.s.v. För att revisorsfunktionen och allmänhetens tilltro till revisorerna som en oberoende yrkeskår inte skall urholkas måste emellertid gränserna för vad som inte skall anses vara förtroenderubbande verksamhet sättas tämligen snävt.

Ni har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked huruvida förvärv av aktier i XAB och Y AB kan rubba förtroendet till Er opartiskhet eller självständighet som revisor. Vidare har Ni frågat om Ni kan inneha styrelseuppdrag i dessa bolag. Vad beträffar XAB har Ni uppgett att Ert förvärv avser mindre än 5 % av aktierna i bolaget. Övriga aktier skall ägas av Er far, bror samt brorssöner. Av de till ansökan bifogade handlingarna framgår att XAB är moderbolag i en koncern. Av bolagsordningen framgår att bolaget skall köpa, sälja och förvalta aktier och andra likvida tillgångar samt lämna administrativ service ävensom idka annan därmed förenlig verksamhet. Antalet dotterbolag uppgår till sex stycken, varav ett är ett utländskt bolag. Samtliga dotterbolag utom ett är grafiska företag med tillverkning av lotter och bingobrickor. Det sjätte bolaget är ett fastighetsförvaltande bolag som äger en fastighet vari ett av systerbolagen driver sin verksamhet. Av senast upprättade koncernredovisning som avser räkenskapsåret 1995 framgår att koncernen, som då omfattade fyra dotterbolag, hade en omsättning på 66,3 mkr och redovisade en vinst om cirka 3,5 mkr.

Beträffande Y AB, som ägs av Er bror, har Ni tillfrågats om Ni vill förvärva 50 % av aktierna i samband med att aktiekapitalet skall ökas genom en nyemission. Bolaget, som driver leasingverksamhet, är ägare till tre maskiner. Dessa hyrs ut till ett av XABs dotterbolag. Av ingivna handlingar framgår att Y AB för räkenskapsåret 1995 hade en omsättning på 536 tkr.

RN meddelar följande besked.

Den verksamhet som bedrivs i XAB och dess dotterbolag är av sådan art och omfattning att deltagande i bolagets ledning eller annat icke obetydligt engagemang i verksamheten på olika sätt kan få direkta beröringspunkter med Er revisionsverksamhet. Därmed föreligger risk att förtroendet till Er opartiskhet eller självständighet som revisor kan komma att rubbas. Ni kan därför inte åta Er styrelseuppdrag i XAB. Den aktiepost Ni avser att förvärva i XAB, mindre än 5 % av aktierna i bolaget, torde emellertid – under förutsättning att Ni inte befattar Er med bolagets förvaltning – inte i sig innebära att förtroendet till Er opartiskhet eller självständighet som revisor kan komma att rubbas. Med hänsyn härtill bedömer RN ett sådant innehav vara förenligt med kravet i 15 § revisorslagen.

Vad beträffar Y AB bedömer RN att innehav av 50 % av aktierna och/eller styrelseuppdrag indirekt skulle ge Er ett sådant engagemang i XABs verksamhet att Ert oberoende skulle kunna ifrågasättas. Denna bedömning görs mot bakgrund av att Y AB – p.g.a. den verksamhet som bedrivs och rådande ägarförhållanden i berörda bolag – framstår som nära knutet till XAB. Med hänsyn härtill är varken aktieinnehav i angiven omfattning eller styrelseuppdrag i Y AB förenligt med kravet på oberoende.

Detta förhandsbesked – till den del ansökan vunnit bifall – upphör att gälla om förhållandena ändras i något väsentligt avseende eller vid författningsändringar som påverkar de frågor beskedet avser.

RN vill göra Er uppmärksam på Er skyldighet att i yrkesutövningen iaktta de allmänna jävsbestämmelserna i 14 § revisorslagen.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Siv Björs, Ann-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura-Sandström, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus samt byrådirektören Gunilla Claesson, föredragande.